

1. DOSTAWAĆ (585) *vb impf*

o jasne. ◇ *W formach inf* dostaw- (53), dostaw- (14); dostaw- *GliczKsiąż, Leop (2), BielKron (5), Mącz (9), LeovPrzep, GrzepGeom, Strum, CzechRozm, ModrzBaz (12), SkarJedn, KochPs, StryjKron, NiemObr, GórnRozm, GostGosp (2), SkarKaz, VotSzl, SkarKazSej, KlonFlis; dostaw-RejAp, RejZwierc, RejPosWstaw, KarnNap, KochOdpr, KochCn (2); dostaw- : dostaw- GórnDworz (1 : 1), RejPos (1 : 3), SkarŻyw (1 : 2), SarnStat (6 : 1). ◇ W pozostałych formach: dostaw- (w tym 18 r. błędne znakowanie), dostaj-. Drugie a w formach tematu dostaw- pochylone z wyjątkiem inf, 3 pl praes, part praes act, 3 sg f, 3 sg n, pl praet i con. ◇ W formach tematów praes: dostaw- (180), dostaj- (167); dostaw- *BielŻyw (3), GlabGad (3), MiechPol, BierRozm, WróbŻółt (2), RejPs, SeklWyzn, SeklKat, KromRozm II, Diar (2), LubPs (3), GroicPorz, BibRadz (2), BielKron (3), GrzegRozn, Prot (2), RejAp (2), BielSat, HistLan, RejZwiercPodw, BielSpr, BudBib (3), CzechRozm (3), ModrzBaz (20), Oczko (2), CzechEp (6), NiemObr, BielSjem, KochMRot, ReszHoz (2), ReszList (2), ReszPrz, GostGosp (5), GostGospSieb, Phil, GrabowSet (2), KlonKr, CiekPotr; dostaj- OpecŻyw (4), TarDuch, BielKom (2), OrzRozm (2), SienLek (2), LeovPrzep, HistRzym, MWilkHist, RejPos Wstaw, SkarJedn, SkarŻyw (8), KochJez, KlonŻal, WerGość, PudłFr (6), ArtKanc, GórnRozm (3), OrzJan (2), GórnTroas (2), KochFrag, LatHar (2), JanNKar, SarnStat (6) KmitaSpit (2), SkarKaz (3), CzahTr, SzarzRyt, SkarKazSej (2), KlonFlis; dostaw- : dostaj- BierEz (1 : 1), RejJóz (1 : 3), RejKup (4 : 2), KromRozm III (2 : 1), GliczKsiąż (3 : 1), RejWiz (5 : 6), Leop (2 : 2), RejZwierc (3 : 1), KochSat (1 : 1), Mącz (12 : 37), OrzQuin (2 : 3), GórnDworz (2 : 7), GrzepGeom (2 : 1), RejPos (7 : 3), KuczbKat (10 : 1), RejZwierc (5 : 2), WujJud (4 : 5), BudNT (1 : 1), PaprPan (1 : 4), KochPs (1 : 1), KochFr (1 : 1), KochPieś (2 : 2), Calep (8 : 7), WujNT (11 : 4), KlonWor (1 : 2).**

inf dostawać (66). ◇ *praes 1 sg* dostawám (17), dostaję (15) [tym -e (1) Mącz]; ~ -aję (10), -(a)ję (5). ◇ *2 sg* dostawász (2), dostajesz (1). ◇ *3 sg* dostaje (124), dostawá (117). ◇ *1 pl* dostawâmy (13), dostajemy (2). ◇ *3 pl* dostawają (26), dostają (16). ◇ *praet 1 sg m* -m, -em dostawâł (2). ◇ *3 sg m* dostawâł (4). *f* dostawâła (1). *n* dostawâło (73); -ało (67), -âło (2), -(a)ło (4); -âło *KochTr; -ało : -âło BibRadz (1 : 1). ◇ 3 pl m pers* dostawâli (22). ◇ *fut 3 sg n* będzie dostawâło (8), dostawać będzie (2), będzie dostawać (1); będzie dostawâło *Leop, Mącz, GórnDworz, KuczbKat, RejZwierc, RejPosWstaw, SarnStat; dostawać będzie LeovPrzep, KochPs; będzie dostawâło : będzie dostawać ModrzBaz (1 : 1). ◇ 1 pl* będziemy dostawać (1). ◇ *con 1 sg m* bym dostawâł (1). ◇ *3 sg m* by dostawâł (7); -ał (5), -ał (1) Mącz, -(a)ł (1). *n* by dostawâło, dostawâłoby (40); -ało (36), -âło (1) *GórnRozm, -(a)ło (3). ◇ 1 pl m pers* bychmy dostawâli (2) *RejPosWstaw, ModrzBaz, byśmy dostawâli (1) CzechEp. ◇ 2 pl m pers* byście dostawâli (1). ◇ *3 pl m pers* by dostawâli (5). *subst* -by dostawâły (1). ◇ *con praet 1 sg m* bych był dostawâł (1). ◇ *impers con* by dostawâno (1). ◇ *part praes act* dostając (9), dostawając (3).

Sł stp, Cn notuje, *Linde XVI – XVIII w.*

1. *Wchodzić w posiadanie; zaczynać mieć; odzyskiwać; acquirere, assequi, indipisci, nancisci Mącz, Calep, Cn; comparare, quaerere Mącz, Cn; potiri Calep, Cn; aequiparare, conciliare, quaeritare Mącz; adipisci, redipisci Calep; consequi, invenire, parare, parere, pervenire, petere Cn (141) :*

a. *Z dopełnieniem określonym (85) :*

α. O przedmiotach i wartościach materialnych [czego] (56) : Y pies dla fwey pokorności/ Doftawa łobie żywności. *BierEz* G; czáfem y zá pierwołcią Areftu doftawa drugi długu przed drugimi Areftatormi *GroicPorz* ee2v; *RejWiz* 13v; *BielKron* 108v; *RejPos* 72; Gdyżem z miłą żoną fwą záfwdy od młodości/ S ciężką pracą doftawał tych to máiętności. *HistLan* E2; *RejPosWstaw* [41²]v; *Strum* Qv; A Ponieważ włzytká moc woyny należy wpieniądżách/ przeto powiem nieco iáko iych doftáwác [dicamus de ratione eius congerendae] *ModrzBaz* 119; Non minor est virtus, quam quaerere, parta tueri. To ieft/ Nie mnieyfze męłtwo rzeczy nábyte záchowác/ Niżli doftawáiac iych z początku pracówać. *ModrzBaz* 126, 44, 93, 127, 137v; *SkarJedn* 348; *KochOdpr* A4v; á chory máiac pieniądze/ mogłby łobie potraw ktore ie⁸⁰ niemocy nie służą/ doftawác. *SkarŻyw* 257, 312, 440; *KochFr* 104; *WerGość* 222; *ActReg* 9; *GostGosp* 18, 124; *SarnStat* 83, 441, 595, 609, 882, 1014; *KmitaSpit* C3v; Káždy w gránicách oyczyzny fwey chlebá Może doftáwác ile mu potrzebá. *KlonFlis* Cv, C2v; A zaraz przy tryumfie [*Rajca*] do fkárbnice dawał Kleynoty/ srebro/ złoto/ ktorego doftawał. *KlonWor* 17, **, **2.

dostawać od kogo (1): *MiechGlab* 27; *LubPs* D2v; [*Nigrytowie*] Zbroie zadney na łobie ku walce nie miewáią/ ále tarcze miewáią miłterne ktorych od Maurow doftawáią *BielKron* 450v; *LatHar* 610.

dostawać czym (8): *SeklKat* L2v; *Mącz* 126c; *GórnRozm* A4v; *GostGosp* 4; áby wolno záfwdy było ták Polakowi w Litwie/ iáko y Litwinowi w Polfcze káżdym fłufznym obyczáiem doftáwác imieniá/ y dżierżéc ie wedle Práwá *SarnStat* 1014, 517, 587, 927, [1023]. Cf *Zwrot*.

Zwroty: praw. »bliskością dostawać« = *dziedziczyć na zasadzie pokrewienstwa (1)*: Gdy by tego ogroda kto yaká blyżkófzczą doftawał: tedi mayá wroczyz tę pyenądzyę wylży piołzanę *ZapKościér* 1588/79.

»darow dostawać« (1): Ten też co pyenyędzy fwych ná lichwę nye dawa/ A od nyewinnych ludzi dárow nye doftawa/ Ná tym co mu Pan Bog da tu wdzięcznie przełtawa [*munera super innocentem non accepit Vulg Ps* 14/5]. *LubPs* D2v.

»na słowa kupiej dostawać« (1): ná cudze fłowá kupiej doftawáią/ á przedsię wiáry niedżierzą y nieplácą. *KuczbKat* 330.

Szereg: »dostać i dostawać« (1): [*Statuty*] okołó nábywánia y dżierżenia imienia w Litwie Polakowi/ iákokółwiekby go kto doftał y doftawał/ chocia po żenie/ álbo z wyłługi/ álbo zá kupnem *SarnStat* 1022.

W przén [czego] (4) : S tądci Koroná Polfka bogałtw doftawáłá/ Trzebáby iey zás tego/ by Páná doftáłá. *MycPrz* I [C]2; *KlonŻal* A2; błogófláwiony to człówiek/ ktory zá rownym potem czołá/ álbo fercá fwego/ doftáie chlebá tego Anyelkfiego. *LatHar* 253; A też pólpolicie táká świecka mądrość/ włzytek fwoy dowćip dobr tych świeckich doftáiac/ ná ószukánie y ná fzkody ludzkie obraca. *SkarKazSej* 658b.

β. O krainach, miastach, zamkach (17) : wten czas woýfko Krola Ferdinadowo bilo pod Budziniem zdzialgo doftawaly y fzturmi czynly *LibLeg* 10/146, 10/93v, 94, 148, 11/140v; *ActReg* 22; Zadnéy rzeczy nie było áni ná niebie/ áni ná ziemi/ przez którą w ten czás/ gdy tego miáłtá doftawał/ przyśięgác nie miał *OrzJan* 103.

dostawać pod kim (1): odwiódł od podniefienienia woyny przeciw Polakom/ gdy Podola mocą chcieli pod nimi doftawąć *StryjKron* 637.

dostawać czym (6): Zawzdym to miał y mam v fiebie moi mili rycerze/ iż ty pánftwá ktorých moi przodkowie fwámi wespołek rycerfkim obyczáiem doftawáli/ ábych ie fpołu fwámi dzierzál *BielKron* 254v, 392; Wíátrém záfie ták drudzy zamkow doftawáią/ Scierwem z wíátru párkány w koło oftáwiáią. *BielSat* M4v; *StryjKron* 637; *BielSjem* 35; dopustzałz brac Litwie nafze Kraini w Rufi ktorich przodkowie nafzi gardli fwemi doftawali *PaprUp* F.

Zwrot: »zasię dostawać« = *odzyskiwać* [szyk zmienny] (3): Krol młody Bolefław profił oycá z płáčzem áby mu dał ludzi corychley doftawąć záfie zamku Miedzyrzecza. *BielKron* 349v, 178v; [Rzymianie] [...] wybili fie z niewoley nieprzyacielom/ Kráin pobráných záfie doftawáli/ y fwoie nieprzyaciéle pod fwą moc przymušili *BielSpr* 60v.

Szereg: »dostawać albo dobywać« (1): Rzymiánie [...] ktoreyby zyemie álbo miáftá chcieli doftawąć przez moc álbo dobywąć/ ielliby ftárfzy onego miáftá wyfzli przeciw im dáiąc fie im ná łáfkę/ tedy ty ftárfze bráli fobie w towarzyftwo *BielKron* 143.

γ. O ludziach [kogo] (12) :

αα. *Ujmować, łapać, chwytac* (4) : Znaláfzi takowe livdzie abi bily fkarany yakokolwiek mozecie ych doftawacz *LibLeg* 10/94; Potym imo drugie wyfpy płynęli/ dáli iednemu imie mons ferratus/ iż był gorny/ ná który też Kánibałowie záchodźili/ áby doftawáli ku żywności fwey/ ludzi. *BielKron* 442.

Zwrot: »dostawać języka« = *personam hostium nancisci quae prodat consilia et vires suorum Cn* [szyk zmienny] (2): Połáli tedy Bánfiego z tyfiácem Vlarow do Zopiey. przodkiem doftawąć ięzyká *BielKron* 309; *KochJez* B3.

ββ. *Dobierać, zjednywać, pozyskiwać; o wojsku = werbować; asciscere, accersere* *Modrz* [kogo] (8) : tákby też y fędziowie tákich fobie ná ten vrząd towarzyfzow doftawáli/ ktorýchby dowcipu/ biegłości w fądziech y dobroći świadomi byli. *ModrzBaz* 93v; A iellize żołnierzow zkąd inąd doftawąć ma/ tedy im niemoże ták vfác iáko fwoim *ModrzBaz* 110v, 75, 110v; nie trzebáby nam z Węgier ábo z Niemiec drogiey piechoty doftawąć/ gdybyfmy fwoię mieli *VotSzl* Cv.

Zwroty: »przyjaciół dostawać« (2): *RejPosWstaw* [42³]v; iáko był Pylades/ á Oreftes, iáko był [...] Scipio/ á Scewolá. Tákich przyjaciół doftawąć *KochCn* B4.

»żony dostawać« (1): [*Bog*] będzie y do końca fzcześcił. [...] Abych też był żony fwey ludzkim obyczáiem Doftawał *KochOdpr* B4.

Szereg: »jednać a dostawać« (1): ftáramy fie iákobychny co nawięcey przyjaciół fobie iednáli á doftawáli. *RejPosWstaw* [41⁴]v.

b. *Bez dopełnienia lub z dopełnieniem nieokreślonym typu: rzecz, wszystko, to* (56) : *Assequor* Doftawam/ olięgawam. *Mącz* 385a, 3c, 168d, 198b, 240d, 318c (14); *Adipiscor* – Nabyuam, doftawam, doftępuie. *Calep* 24b, 81a, 104b, 527b, 719a, 902b (10); *SarnStat* 923; Miły Boże, fą iedni ktorzy sílá máią; A drudzy záfie máło: iedni doftawáią Sílá; á drudzy záf nic. *CiekPotr* 64.

dostawać czego (27): Ani chcemy theż więcey czego doftawąć [*nec quidquam quaremus*] fobie z onę ftronę Iordanu/ bo iuz przelstáiemy ná dzierzáwie nálfley/ ktorą mamy ná włchod fłóńcá. *Leop Num*

32/19; *GrzegRóżn* O2v; *Obtineo*, *Olięgam*/ doftawam czego. *Mącz* 447c; *OrzQuin* Vv; *SienLek* 119; *KuczbKat* 393; Ktorzy z takich przymiotów Inadniuchno wkuráli/ Rzeczy Inac niepodobnych Iacno doftawáli. *PudlFr* 75; bo kto Iá(c)wie á bez prace wielkiej czego doftawa/ nie ták mu też Ial/ kiedy to ledáIáko vtraca. *GostGosp* 5, 5; nie przeltawáIąc ná Kroleſtwie Mácedońſkim/ cudzych rzeczy doftawáIąc/ Iam Iiebie w tákowe niebeſpieczeńſthwo podáIeſz *Phil* K; *SarnStat* 548. Cf *dostać* czego od kogo, czego za co, czego czym.

dostawać czego od kogo (3): *CzechEp* 270, 321; iednego Bogá tylko/ naywyżſzego Iprawcę/ y rządzícíelá wſzytkich rzeczy wyznawam [...] od niego wſzyſcy wſzytkiego doftawáIą *NiemObr* 111.

dostawać czego za co (1): IVż tu nie zá rzecz rzeczy doftáIą, áni Iſpeciem zá Iſpeciem, Iáko winá zá pſzenicę *SarnStat* 1269.

dostawać czego czym (3): wſchakze Izyá ona domyſlyala yſch zlodzeiyſkym fortelyem rzeczy tych doftawali *LibMal* 1554/186; *Sortior*, *Lofem* doftáyę czego. *Mącz* 403c; *ModrzBaz* 63v [2 r.], 6v, 76v; SądIad moy (prawi) wzáIł mi to á to/ czego doftáIąc práwem/ zgináIby (práwi): przeto proſzę cię pomoż mi *GórnRozm* I3v; Iedni rzeczy doftáIą Ipoſobem táIemnym *KlonWor* **5.

Ze zdaniem dopełnieniowym [w tym: z zapowiednikiem tego (4); czego (6)] (6): Nos długi [...] znamio. człowieka [...] ktory žáda czudnych rzeczy y doftawa poſpolicie czego žáda *GlabGad* N8; á co rozboiowi może być podobnieyſzego/ iedno chćieć bronIą á mocą doftáwáć tego czego by práwem á rozładkiem doftáwáć trzebá? [*armis et vi quaerere velle, quod legibus et iudicio quaerendum esset?*] *ModrzBaz* 63v, 107; *CzechEp* 321; Wielka chłubá záprawdę/ komu to Bóg dáie/ Ze czego z przodków niéma/ Iam przez Iie doftáie *KochFrag* 42; *SkarKazSej* 675a.

Zwrot: »znowu dostawać« (2): Non minor est virtus quam querere parta tueri, Nie mnieyſza yeſt cnotá nábytemi rzeczámI vmieć Izáfowáć yáko z nowu doftáwáć. *Mącz* 278c; *Calep* 900b.

Szereg: »nie tylko zasię dostawać ale też pobrać« (1): thák Iie nam teras trzebá Itıráć Iákoby záwždy był doftátek pieniędzy poſpolitey rzeczy w Ikárbie/ yżby nie tylko Iie zá nie bronić/ ále y ná nieprzyećielá [I] ciágnąć mocnie/ áni też Itráconych rzeczy záIię doftáwáć ále też ie^{go} pobrać. *BielKron* 207v.

2. Osiągać jakiś stan lub cechę; dostępować, doznawać [w tym: czego (84)] (85) :

a. *Stawać się jakim* (40) : zacność/ moc rycerſka nye w Iukni áni w Iíácye myęIzka/ ále doftawáyá yey z rozumu á z mądrosćI. *GliczKsiąż* F4v, C4, E5v; ieltćI wiárá/ kthorey też z Iłuchániá píImá Bożego doftawamy *Leop* A3v; *KochSat* A2v; *Mącz* 62d; *KuczbKat* 215; Przeto tu wſzelkiej zaſługi doftáIemy/ zá ktorąbychmy po tym żywoćie/ albo wſpomozeni być mogli/ álbo obćIążeni. *WujJud* 202v; *BudBib Eccli* 4/14; *CzechEp* 126; *WerGośc* 262; *KochCn* B3v; ty náuki trochę z pracy Iwey doftáIeſz/ á onym Ią Pan Bog Duchem Iwoim [...] wlewał *SkarKaz* 43a, 549b; Kto áni czyta/ áni Iłucha mądrych/ áni Iię ich rádźI/ áni z nimi towarzyſzy: Ikađ ma mądrym być/ y rozumu doftáwáć? *SkarKazSej* 663a; *SzarzRyt* B4v.

dostać za co (1): Ktorzy zá krew wolnoćI tey to doftawáli/ A my byſmy/ Iey przes Itrách ták odbieżeć mieli. *WierKróc* B3.

dostawać czym (6): Krolowie czy^m flawy dobrej doftaią. *WujJud* Mm4v, 16, Nn3; cnoty [rodzice] potomkom inaczey podać niemoga/ iedno aby iey oni łami łobie fprawami fwemi á potem doftawali [nisi illi actionibus et sudore eam sibi comparaverint]. *ModrzBaz* 42, 58v; *SkarJedn* 30.

W charakterystycznych połączeniach: dostawać dostojności, mocy, nauki, rozumu, sromoty, umiejętności, wolności, zachowania, zacności, zasługi.

Zwroty: »błogosławieństwa dostawać« (1): iż ci co fie ná nię fpułzczałi/ błogosławieńftwá z niey ku ufpráwiedliwieniu doftawali. *CzechRozm* 45v.

»czci dostawać« (2): ná tych mieyfcah/ gdzie ludzie czći doftawaią/ fláchćic łobie lepiey poczyna/ y znáczniejzy bywa/ niż niefláchćic. *GórnDworz* Dv; *ModrzBaz* 58 v.

»sławy dostawać« (11): Oni [przodkowie] w fwoich zacnołciach doftawali flawy/ Ten fie nátkal fwey woley ták iáko woł trawy. *RejWiz* 98v; *Mącz* 247d; Krolowie ziemfcy co fwiátem wladáli/ S fprawiedliwosci flawy doftawali. *RejZwierc* 225v, 211; *WujJud* 16, Mm4v, Nn3; *BudBib Eccli* 4/14; *PapPan* K2v; *ModrzBaz* 58v; *KlonKr* Av.

»tytułow dostawać« (1): trzebá aby było zázwdy pftro [...] bo fie tym ozdobić ma kto tytułow doftawác chce *RejZwierc* 158.

»wonej dostawać« = *stawać się wonnym* (1): Odorem rursus capere. Woniéy záfię doftawác. *Mącz* 35a.

W przen [od kogo, czego] (2) : Bo wielka ieft moc páńfká/ á od pokornych sławy doftawa [et ab humilibus honoratur]. *BudBib Eccli* 3/20; Infzé tedy fye fuknią bárzo ozdobiáią: A od téy záfię/ fzáty ozdoby doftaią. *PudlFr* 70.

Przen (3) :

Zwrot: »ducha dostawać« = *stawać się natchnionym* (3): ná wtorym odrodzeniu (to ieft ná krzćie) ktokolwiek Ducha ś. doftaię/ bywa od niego nápiátnowan y náznáczon *WujJud* 165v; *WujNT* 429; Ianá głófem fwoim w máłce ozywia: máłkę iego Duchem ś. vwefela/ y zá przyfzćiem iey ducha prorockiego doftaię *SkarKaz* 579b.

b. Zostawać kim [czego] (16) : A ftąd ná zacne mieyfca przychodzą s tych błędow/ Y doftawaią potym poczćiwych vrzędow. *RejWiz* 77v; oni ludzie słuźnie porządnie á fprawiedliwie będą wezwáni/ poniewáz wedle tego zwyczáiu iáki teraz ieft/ iż zá fwoią álbo przyiaciół fwych prośbą doftawaią vrzędow [quem modum hodie, suo vel amicorum rogatu, consequuntur honores] *ModrzBaz* 44v, 5v, 43, 57, 95v; *SarnStat* 1269.

dostawać od kogo (1): A ten ktory od niego wladności doftawa [qui dominatum ab eo acquirit] niekupuie rzeczy kmiecych/ ále y tę wieś ábo ziemię ktorą trzymał ten co przedał *ModrzBaz* 48.

dostawać czym (5): *RejZwierc* 88v; Rozmáite przeto wyliczáią fpołoby/ ktoremi doftawaią pánowania *ModrzBaz* 76v, 107; *CzechEp* [412]; Po dwákróć iednák obłudnemi flowy, Doftawal rządow przez chytrey vmowy. *KlonKr* Dv.

W charakterystycznych połączeniach: dostawać panowania, rządów, wladności, urzędu (5).

Przysłowie: Bo ktoć dzyurą dostawa/ vrzędu iákiego/ Mnieny możemy rozumieć/ o godności iego. *RejZwierc* 88v.

Zwroty: peryfr. »stolice dostawać« = *zostawać władcy* (2): Iztukámi czártowfkimi przez czárnoksięstwo Papięze Rzymficy Itolice tey doftawáli. *CzechEp* [412], [409].

peryfr. »dostawać tytułu kardynalskiego« = *zostawać kardynałem* (1): Zaden z duchownych Prálatow niema doftawác Tytułu Kárdinálkięgo. *SarnStat* 171 *margin*.

»zwycięstwa dostawać« = *pervincere Mącz* (1): Pervinco, Przewycięzam, ońięgam/ zwycięstwá doftawam. *Mącz* 497c.

c. *Stawać się przedmiotem czyich uczuć, poczynań, rządów [czego]* (29) : *WróbŻółt* 22/6; Zrzynam też czałem doftawal [...] Milofczywych lat odpuftow *RejKup* g5v; *GliczKsiąż* N4; Gdyż herby nie pomogą do złych obyczáiw/ By ich też fńadz doftawal y z dalekich kráiw. *RejWiz* 101; *Mącz* 476a; Krzeft wiecznego żywotá/ ktorego przezeń doftawamy/ iáwny znák nam dawa. *KuczbKat* 110; A niemáły pożytek przyniešie/ ielli sie ná tym mieyfcu powtorzą ony wielkie Boskie dobrodzieyftwá/ ktorych [...] doftawamy *KuczbKat* 185, 110, 215; *KarnNap* A4; Ták kto świeckie dla Páná opufzcza/ niebiefkich dóbr doftáie *SkarŻyw* 535, 102, 353; *CzechEp* 121, 325; *ArtKanc* N16; Stárzy fwięci niebá niedoftawáli. *SkarKaz* 119a *margin*, 421a, Oooo2v.

dostawać od kogo (2): *CzechRozm* 112v; Potym przyftąpiło y to/ iż od Cefárzow musieli potwierdzenia doftawác. *NiemObr* 66.

dostawać czym (2): [Mojesz] wolał tablice one potłuc/ á niżli obzercom y niepołzczącym zakon ktorego on poftem doftawal/ ták drogą rzecz/ y táki dar od Bogá oddawác. *SkarKaz* 119b, 275a.

Zwroty: »łaski dostawać« [szyk zmienny] (3) *WróbŻółt* H4; dobrze y prawdziwie mowimy/ iż w tey Swiętości łáiki doftawamy. *KuczbKat* 181, 180.

»odpuszczenia grzechow dostawać« (3): Odpufzczenia grzechow iáko rozmáicie doftawamy. *WujJud* 234, Mm8; *ReszList* 148.

»zbawienia dostawać« (1): Sámeo Bogá mocą ludzie się odradzáią y zbáwienia doftáią *SkarKaz* 275a.

3. *Produkować, uzyskiwać [czego]* (2) : Argentarius, Mensarius, Nummularius, Myncars ten który nád tym liedzi áby myńcę zá myńcę doftawal. *Mącz* 15c, 271b.

4. *Dosięgać, przystawać, dochodzić do określonego punktu; pertendere, pertinere Mącz, Cn* (8) : *Mącz* 445c; [żołnierze rzymscy] ftychem vmieli pod tarcz tráfíáć/ [...] rohátyną pod pachę vgádzáć/ álbo tám gdzie zbroiá niedoftáwa *BielSpr* 26.

dostawać do czego (5): Ad regis castra pertendit, Doftáye aż do królewskich namiotów. *Mącz* 445d; In tuas pertinet aedes, Aż do twego domu doftáye. *Mącz* 447d, 447d; *GrzepGeom* K2v.

Zwrot: »do dna dostawać« (1): Ano sie rwą powrozy/ żagle sie pádáią/ Kotfice do dná pływác ledwe doftawáią. *RejWiz* 3.

a. *O stosunku czasowym* (1) :

Przen (1) :

Zwrot: »do pamięci dostawać« (1): Quae ad posteritatis memoriam pertinerent, Któreby do potomków náłzych pámięci doftawály álbo ná któreby mogli náłzy potomkowie pámiętać. *Mącz* 447d.

5. *Wystarczać, być w wystarczającej ilości; adesse Calep, Cn; restare, succurrere, suppetere Mącz; adaequare, subsistere, sufficere Cn [po przeczeniach: brakować; abesse Mącz, Calep; deesse, deficere Mącz; delinquere, desiderari Cn (288)] (348)* : Zasz nie wilcza poštawá muśi fie z nim zyáwić/ Pátrząc w kąty ponuro by co złego ípráwić/ Wyłudzić álbo wydrzeć áby doštawáło/ Bowiem ná ty iey figle ząwždy bywa máło. *RejWiz* 28; Bo chocia y s fiebie drąc tám wśzytko podáie/ Przedfię wśzytkiego máło ząwždy niedoštáie. *RejWiz* 57, 92v; Succurrit, Po gotowiu yešt/ doštáye. *Mącz* 296b, 80b, 128b, 296b [2 r.], 429d; *RejZwierc* 212; gdy nawyźlje dobrodzieyftwo Boskie w náfzym ták drogim odkupieniu/ (*err*) niedoštáie/ wípominamy. (-) mowiem z Apoštołem: iusz nam čás godziná grzechow fię káiáci *SkarŻyw* 358; fámi z fwey íkryzinki co niedoštawa dokládáia/ álbo fię ítaráia/ áby zá złoženim ínszych Pánow vboštvo opátrżono było. *ReszHoz* 133; Suppetit vero, in tertia persona et suppetunt significat in promptu est, adest, sufficit, satis est [...] – Doficzieft, doštáię. *Calep* 1034b, 296b.

(*nie*) *dostaje kogo, czego [w tym: czego komu (202), czego do czego (17), czego ku czemu (15), czego na co (9)] (294)*: Móy mily fynu/ wina niedoštáie/ a fioftra moia vbogá ieft *OpecŻyw* 41, 29v, 40v; zmierzywłzy/ wżrzál iz mu daleko miary niedoštawáło *ForCnR* D2v; gdyby mu ludzi nie doštawáło z Bogiem może rozmawiać. *BielŻyw* 110; *SeklWyzn* g2; *RejJóz* Iv; *LibLeg* 11/161v; Bo nad flufchnofzcz thowari czenya y dzierza, abi ym them dluzey onich doštawáło *LibMal* 1548/142; *RejKup* z6, z6v, dd6v; *KromRozm II* a4, gv; Dla tegom cye w Krećye zoštáwił/ ábyś popráwyáł czego nyedoštawa [*ut ea quae desunt corrigas Vulg Tit* 1/6] *KromRozm III* 13 [*przekład tego samego tekstu WujNT Tit* 1/6], A4, I3, K3v; Do cudzego ízlák podáye/ Kiedy fwego nie doštáie/ Lepyey fie ná zad obrocić/ Co czyie ieft zálie wroćić *BielKom* F3; *GliczKsiąż* G7; *LubPs* Y5v *marg*, ff2; *KrowObr* 35v, 91; *RejWiz* 56v; Ták że niedoštawáło żadnego [*nec defuit quidquam*]/ od namnieyźzego do nawiętfłłego/ thák z fynow iáko z corek y ze włfey korzyści *Leop* 1.Reg 30/19, *Sap* 19/4, *Philipp* 2/30; *BibRadz I* *5v, 106b *marg*, 1.*Mach* 6/49, 57; Potym ięli zdychác w miefcie thák bárzo iz im iusz zyemie nie doštawáło, w miefcie/ áż ie zá mury wymiátáli. *BielKron* 147, 52v, 60, 66v, 129v, 248v, 255, 446; Deesse aliquam partem et superare mendosum est, Gdy niedoštáye czego/ álbo teź bywa náfzyt przidano tám fáłz yešt *Mącz* 215d; Nummus abesse hinc non potest, Náymieyźzego by pieniądźá nie miáło niedoštawác. *Mącz* 429b, 211b, 296b [2 r.], 434d, 511d; *OrzQuin* Kv; *Prot* D3; *SarnUzn* H3v; *SienLek* 194; A gdy mu iusz figlow nie dołthawáło/ iusz było nielza iedno fie vciec do iákiey mocy fwiátá tego. *RejAp* 105v, 183v; *GórnDworz* G8v, H3v [2 r.], I7, N6v, N7 (11); káždy kąt ma dwie części proftého kątá/ á trzećiey mu nie doštawa. *GrzepGeom* E4, F, N2; *RejPos* 163v, 187v, 189v, 197 *marg*, 350 *marg* (8); *BialKat* 386; *HistLan* F5v; *KuczbKat* 110, 205; Czego gdzye nie doštawa/ to w Polaku znajdě. Bo ten cnotę/ poćciwość hoynym funtem mierzy *RejZwierc* 243, 66 [2 r.], 93, 220, 220v; *RejZwiercPodw* 183v; *BielSpr* 48v; *WujJud* 93; *BudBib Is* 34/16; Potym máki oleiu/ ząwždy doštawáło/ Ták iz koźde naczynye/ pełno zoštawáło. *HistHel* B2v; *CzechRozm* A, 10v, 224v; *PaprPan* R2, S; Niektorzi ízczodrobliwościá y wielmoźnościá styná/ ále iym wielkiego á męźnego fercá niedoštawa [*in quibus fortem et magnum animum desideres*]. *ModrzBaz* 57v, 1, 46, 66, 88, 103v (9); *KochPs* 39, 93; *SkarŻyw* A5v, 103, 235, 527, 589; *MWilKHist* Ev; *CzechEp* 12, 319, [385] [2 r.]; Tu zachodny wiátr powiéwa/ Tu fłowik przyjemnie śpiéwa. Ale to wśzytko zá iáie/

Kiedy Hánný niedoftáie. *KochFr* 26; *ReszPrz* 67; *ReszList* 169, 170; *KochPieś* 37, 51; *PudłFr* 17, 21, 58, 71, 75; *GórnRozm* H3; Chmiel z nowego do browáru závłze opátrowáć/ y mieć go o ś. Marćinie w łkrzýniách/ coby go doftawáło *GostGosp* 134, 88, 148; *GórnTroas* 52, 59; *LatHar* 156, 190; Abowiem włyżýcy zgrzełzyli: y nie doftawa im (*marg*) potrzebuią. L. (-) chwały Bożey [*omnes enim peccaverunt et egent gloria Dei*]. *WujNT Rom* 3/23, s. 429, 1.*Cor* 16/17, 2.*Cor* 9/12, *Col* 1/24, s. 697 (12); *SarnStat* 389, 614, 702; *SkarKaz* 638a. Cf (*nie*) dostaje czego w kim, w czym; *Frazy*.

(*nie*) dostaje komu [w tym: komu do czego (15), komu ku czemu (13), komu na co (8)] (233): włfakoż wđdy częłto łie ijm przydáwáło iż ijm chleba niedoftáwáło. *OpecŻyw* 29v, 19; *ForCnR* D2v; *TarDuch* E3; *BielŻyw* 41, 58, 110; *GlabGad* A3; *BierRozm* 20; *RejPs* 60; *SeklWyzn* g2; *RejJóz* G3v, Iv; *LibMal* 1548/142; *RejKup* g3, z6, z6v, dd6v; *KromRozm I* K4v; *KromRozm II* a4, gv; Ale njetrzebá inych łwyádkow/ gđże nąm piłmá á łámych ápoštołow łwyádectwá doftawa. *KromRozm III* I3, A4, L7; *BielKom* A; *GliczKsiąż* E5v, E8v, G7, P4v; *KrowObr* 91; Bo ow co mu doftawa wyplecie łie łnádnie/ Bo mu doktor pomoże/ czego łam nie zgádnie. *RejWiz* 124, 12, 14v, 15; Przez te rzeczy/ gdy im niedoftawáło [*per haec cum illis desunt*]/ dobrze łie im łtáło. *Leop Sap* 11/6; tych rzeczy kthore były przypáđły/ iuz pámięć tráćili/ á czego niedoftawáło mękam [*quae deerant tormentis*]/ áby wypełniá pomłtá *Leop Sap* 19/4, *Ps* 38/5, *Nn5*, *Prov* 28/27, *Ier* 44/18, *Philipp* 2/30; *RejZwierz* 88, 137; *BibRadz I* 106b *marg*, 1.*Mach* 6/49, 57; *OrzRozm* C4v; *BielKron* 60, 66v, 129v, 147, 248v, 255, 446; Ba nędzac to/ kiedy iuz nie doftawa komu/ A tym wıęłtżá/ gdi każá wynołić łię z domu. *KochSat* A4v; *KwiatKsiąż* Q3; Careo, Niemam/ Niedoftáye mi. *Mącz* 38c; Deficio, Niedoftáye mi/ Potrzebuyę *Mącz* 128b; *Materies scribendi non suppetit*, Nie doftáye mi wátku do piłania/ to yełt niemam co piłáć/ nie wiem co bych miał tákowego piłáć. *Mącz* 211b, 100c, 105d, 296b [2 r.], 434d, 499c; *MączKoch* 20; *OrzQuin* Kv, M2v, O2, S4v; *Prot* Dv, D3; *SarnUzn* H3v; *RejAp* 105v, 183v, 188v; *GórnDworz* D8v, G8v, H3v [2 r.], I7, N6v (13); *GrzepGeom* E4v, F; *RejPos* 110, 123v, 126, 146, 163v (15); A czegoby tu tobie nie doftawáło/ z Doktorow chrześciáńłkich łtárożytnych łye vcz. *BiałKat* 386; *HistLan* E4, F5v; Z tych tedy rzeczy ktorełmy powiedzieli/ bęđcie Páłterzom doftawáło dowodow/ ktorými bęđá okázác mogli/ iáko wielką moc Bołką/ [...] nowego Zakonu Swiátołci w łobie závieráią *KuczłKat* 110, 205, 395; Nie pomogá nie złotho ni klenoty/ Gdy komu w łkárbie nie doftawa cnoty. *RejZwierc* 220, 66, [2 r.], 93, 111v, 128, 220v, 244; *BielSpr* 48v; *WujJud* 93; *WujJudConf* 113; *RejPosWstaw* [21³], [21³]v; *BudBib* 1.*Mach* 3/28; *BiałKaz* E; *BudNT Act* 10/39 [38], *Iac* 1/5; *CzechRozm* A, 10v, 171, 224v; *PapłPan* Mv, R2, S; Wiele ich ielł co im chlebá ledwie do puolrocza doftawa [*multis vix panis in mediurn annum sufficit*] *ModrzBaz* 124, 1, 12, [16]v, 46, 57v (16); *KochOdpr* Bv; *Oczko* 12v; Z tąd dułzy moiéy wełela doftawa/ Z tąd łutnia moiá pánu chwałę dawa. *KochPs* 39, 93; *SkarŻyw* A5v, 103, 118, 166, 235, 589; *MWilłHist* Ev; *CzechEp* [385], [386]; *KochFr* 82; *KochMRot* B2; *ReszPrz* 67; Kto wıęcýy łzuka/ iáwnie to znáć dáie Sam ná łye/ że mu ielłce niedoftáie. *KochPieś* 5, 37, 51; *KochTarn* 77; *PudłFr* 17, 22, 57, 58, 71, 75; *GórnRozm* H3; *Calep* 165b, 295b; *GostGosp* 148; *GostGospSieb* +3v; *Phil* M4; *GórnTroas* 22, 47, 59; Trzebá tedj dwu rzeczy w téy mierze. Naprzóđ ábyłł ták dawał/ iákobyć závždy doftawáło. *KochCn* B3v; *GrabowSet* X2; *OrzJan* 65, 93; *LatHar* 156, 190; Vkázuiać iáko ich prágnie náviedzić/ áby dołóżył czego wierze ich nie doftawa. *WujNT* 707, 429, *Rom* 3/23, 1.*Cor* 16/17, 2.*Cor* 9/12, *Col* 1/24 (11);

SarnStat 389, 702; *KmitaSpit* B2v; *SkarKaz* 280a, 548b, 638a. Cf »zali wam czego nie dostawa?«, »jednego [komu] nie dostawa«, »[komu] słow dostaje«, »wieku dostaje«.

nie dostaje czego [= ilu] (2): Ná oštátek od Pána Kryšťuřá [...] poczęły fy trzećie y oštátheczne dwa tyśiácá lat/ ktore trwác będą áz do řkończenia řwiátá/ s ktorých iuż wyřzło tyśiác pięc řet řzeřćdźieřiát y czterzy látá/ á ielzce niedořtáie czterzech řet y czterdźieřiá lat. *LeovPrzep* H2; *CzechRozm* 139.

(nie) dostaje do czego (23): *Diar* 27; do Ognia/ do Swiec/ y do tych Lámp Antykryřtowi Dymu niedořtawáło *KrowObr* 91; *OrzQuin* M2v; *LeovPrzep* H3; *RejAp* 150v, 188v; *GórnDworz* D8v, V3v, Aa6v; iuż nie mářz nic cžegoby nam tám dořtawác nie miáło do náuki á do wyrozumienia nářzego. *RejPos* 189v, 260; ikierká z przodku niezágářzona/ vrodźi wielki požar/ gdy będzie do tego máteriey dořtawác [*materia illi suppetente*] *ModrzBaz* 66, 68v, 101v, 127v; *Skarřyw* 118; *GostGospSieb* +3v; *OrzJan* 65, 93; *LatHar* 156; *WujNT Philipp* 2/30; *SkarKaz* 157b, 548b.

(nie) dostaje ku czemu (18): *GlabGad* H4; *Leop Philipp* 2/30; *OrzQuin* O2; they řtudnie hoinořci/ ták řzanowác trzebá/ izby z niey ku brániu záwdy dořtawáło. *GórnDworz* li5v, H3v; *RejPos* 163v, 187v; lud Chřeřćiřániřki pilnie včzon być muři/ žeby [...] miáł pewny znák/ przez ktorzyby poznał cžego mu ku dořkonałořci tey cnoty niedořtáie. *KuczbKat* 205; *Rejřwierc* 111v; *CzechRozm* 171, 212, 224v; *ModrzBaz* 12; *Skarřyw* A5v; *CzechEp* 319; *ReszHoz* 137; *KochTarn* 77; Gdy ktoremu Vřzędnikowi cžego w Pániřkiey niebytnořci ku požyřtku Pániřkiemu niedořtawá/ ma ieden drugiemu oznaymiác y rárowác potrzebami pewnemi *GostGosp* 148.

(nie) dostaje na co (11): *SeklWyzn* g2; *Rejřóz* G3v; *Diar* 36; Potym yáko mu nye dořtawáło ná rořkollne žycye/ rodzicy mu thež nye dodawáli/ yáł řie złego towarzyřtwá y kradzyeży *GliczKsiqř* E5v, E5v, P4v; *RejPos* 182 marg; *Rejřwierc* 220v; *PapřPan* S; Zá twym dozorem wilgořci dořtáie Obřitey žiemi ná iey vrodziáie [*Vulg Ps* 64/10] *KochPs* 93; *GórnTroas* 52.

(nie) dostaje kogo, czego w kim, w czym (21): Nigdyřmy řie im nieřprzykřyli/ y nigdy tež nie dořtawáło cžego w trzodach twoich [*nec defuit quidquam eis de grege*] *Leop* 1.Reg 25/7; Ale ielři řtálořci męřtwá á dořtátku/ Nie dořtawá w tey zgrái/ iuż tám nie mářz řtátku. *Rejřwierc* 10; *Catalecticum carmen*, W ktorým yedney řyllaby nie dořtaye. *Mqcz* 40d, 99b; řá do tego przywiedzeni řtárzy/ młodzi/ bogáci/ vbodzy/ řludzy/ y pánowie: tu iuż niewiem kogo by tu w tych řtaniech nie dořtawáło. *RejAp* 115v; *Rejřwierc* 128, 218; *ModrzBaz* 12, 91v, 97; *Oczko* 10v; *Skarřyw* 166; *NiemObr* 77, 134; *GórnRozm* Gv; *WujNT przedm* 12, 13; *SarnStat* 278, 552; *SkarKaz* 637b; Ktorey [*obřludy*] w ktorým cžłowieku gdy dźiř nie dořtáie/ Iuż by był nagodnieyřzy nie řtoi zá iáie. *CzahTr* D.

cum inf (2): niewiem cžego by ielzce inego mnie/ prze cię včzyniř nie dořtawáło *GórnDworz* Y7; *JanNKar* A3.

Ze zdaniem dopełnieniowym [w tym z zapowiednikiem: tego (9): *aby* (3), *co* (2) *czego*, *czym*, *iż*, *że*] (11): pan Bog z dawna dawał kroleřtwu polřkiemu ku zachowaniu iego mądre řządziciele, [...] ktorim tilko tego nie dořtawá iř piřma nie cżytaię *GlabGad* A3; *GliczKsiqř* E8v; *Leop* Nn5; *OrzRozm* C4v; *Hoc nunc restat, Syro ignoscas volo* Tego yelzce niedořtáie co potrzebá yeřt/ ábyř Syruřowi odpuřcił. *Mqcz* 419d; *RejPos* 146; *BiałKaz* E; *ModrzBaz* [38]v, 55v; *GórnTroas* 47; *SkarKaz* 280a.

Przysłowia: Ięzyká ná złe dořtáie wřzetheczney *Rejřwierc* 220v.

Lakomemu tak wiele niedoftawa czo ma, iako y czego niema. *BielŻyw* 41; ludzióm wielożądny
Wiela y niedoftawa *KochPieś* 37.

bibl. Ktho dawa vbogiemu/ niebędzie mu niedoftawáło [*qui dat pauperi non indigebit*] *Leop Prov*
28/27.

Czegoć niedoftáie łzukay v łásiádá. Więc chcącemu nie małz nie trudnego. *GórnRozm* H3.

W Ten czás Pan Bog narychléy człeku rátunk dáie/ Kiedy mu namniéy łczęścia znádzieią doftáie.
PudłFr 17.

Frazy: »czasu (nie) dostawa« (3): Niemoge łobie rady dać [...] Ni vczynić nić zaduífie Tak wtym
bładzie vmrzecz muífie. [...] Bo my czału niedoftawa Spatnie mię łmiercz wzyłku zdawa *RejKup* g3;
I czemuż na co inego czasu dostawa? *Diar* 36, 27.

»czegoś nie dostawa« [*szyk zmienny*] (5): ácz mię niołá mowá twoiá Orzechowłki gdzie chćiáłá/
á włzakoż baczyłem to/ że iéy czegoś ielzche nie doftawáło. *OrzQuin* S4v; *RejAp* 150v; *HistLan* E4;
CzechRozm 171; *JanNKar* B3v.

»czego(ż) nie dostawa?« = *quid desit Vulg; quid desideretur Modrz* (35): *TarDuch* E3; łami bogacze
nie baczą czego im niedoftawa *BielŻyw* 58; *RejPs* 60; Czegoż im nyedoftáye? (-) Czwartego znáku/
iż od porzádku ápoftolłkyego/ [...] odfłampili. *KromRozm III* L7; *RejWiz* 14, 15; *Leop Ps* 38/5; k
zacnemu łtanowi/ Coby ielzche przykłádáć/ niechay káždy powie. Bo vrodá/ kłtałt/ rozum/ cnotá/
obyczáie/ Włzytko łpełná/ powiedzże/ czego niedoftáie. *RejZwierz* 61v, 88; *OrzRozm* N; *RejAp*
188v; *GórnDworz* D8v; *RejPos* 110, 123v, 126, 146v, 327v; A czegożci więcey trzebá? á czegożci
nie doftawa ku poćciwemu wychowániu twemu? *RejZwierc* 111v, 128, 218, 244; Niewie czego máią
doftátek/ á czego im niedoftawa [*Quibus rebus abundant, quid in eis desideretur*]? *ModrzBaz* [16]v,
42v, 127v; *KochOdpr* Bv; *SkarŻyw* 118, 166, 589; Czego niedoftawáło Hrábiá/ oycu twému Ku
łczęściu (ielłi tu ielł które) nawyszému *KochTarn* 77; *OrzJan* 57, 65, 93; *WujNT Matth* 19/20;
SkarKaz 157b, 548b.

»(i)zali (a. jesli) wam czego niedostawáło?« = *nunquid aliquid defuit vobis Vulg* (5): Gdym wás łłál
bez miécha albo kaléty/ a záli wám czego niedoftawáło? [*Vulg Luc* 22/35] *OpecŻyw* 98 [*przekład tego*
samego tekstu (4)] *RejPos* 82v, *CzechRozm* 236, *LatHar* 718, *WujNT Luc* 22/35.

»jednego [komu] nie dostawa« = *unus abest Mącz; unum deest Vulg* (5): Iednegoć tedy nie
doftawa: Idź/ rozprzedayże cokolwie małz/ á rozday vbofthwu: thedy będzielz miał łkarb w niebie
Leop Mar 10/21 [*przekład tego samego tekstu WujNT*]; *Mącz* 429b; *BudNT Luc* 18/22; *WujNT Mar*
10/21, *Luc* 18/22.

»mała, mało, mało czego, niewiele nie dostawa« (2 : 1 : 1 : 1): *RejAp* 150v; *GórnDworz*
V3v; rozumiałbym/ że niewiele człowiekowi niedoftawa do otrzymáния tego błogosláwieńftwá
[*haud equidem adeo multa homini deesse putarem ad eam beatitudinem*] *ModrzBaz* 101v; *KochPieś*
38; Przychođziło bowiém pokilká kroć [...] do odmiány znácznéy: y máłá niedoftawáło mówić z
Belizáriuszem *JanNKar* A3.

»niczego, nie nie dostaje« [*szyk zmienny*] (8 : 6): Ad restim mihi res rediit, Niczego mi niedoftáye
yedno łzubienice. *Mącz* 105d, 127d, 449d; *OrzQuin* M2v, O2; *GórnDworz* V3v; *RejPos* 182 marg,
260, 262v; A ielłi ktemu przyłożyłz łłowá Páwłá s. kthore nápił do Rzymiánow w VI. mnimam żeć

iuż nic nie będzie niedośtawáło. *RejPosWstaw* [21³]v, [21³]; *Oczko* 12v; *ReszHoz* 137; [*Tellus*] gdy mu niczegooy cżáfu żywotá iegó nie dośtawáło/ męźnie y s fławą dla Oycźny vmárl. *Phil* M4.

»[ile] pieniędzy (nie) dostaje« = *desunt aliquot nummi* *Mącz* [szyk zmienny] (6): Podfkarbiemu pieniędzy iuż też nie dośtáie. *RejWiz* 12; *Mącz* 429d; A on im rzekł: Ielźcze niedośtáie ftá pieniędzy. *HistRzym* 114; *BudBib* 1. *Mach* 3/29; *ReszList* 170; *SarnStat* 434.

»rozumu, mądrości (nie) dostaje« [szyk zmienny] (5 : 3): *BielŻyw* 87; Takież we złym cźłowicze też złe obyczaie A zawźdy mu czo na złe roźumu dośtáie *RejJóz* G3v; *KromRozm I* K4v; *GliczKsiqż* P4v; *RejPos* 278; *KuczbKat* 395; *BudNT Iac* 1/5; A ielłi ktory z was potrzebuie (*marg*) ktoremu z was nie dośtawá G. (-) mądrości/ [*si quis autem vestrum indiget sapientia*]/ niechże prośi v Bogá *WujNT Iac* 1/5 [przekład tego samego tekstu *BudNT*: niedośtáie].

»(jednej a. dwu) rzeczy nie dostawa« = *unum ex eis deest* *Vulg* (4): *Leop Is* 34/16; *KwiatKsiqż* Q3; Aleć iednéy rzeczy téy to wieźy nie dośtawá. (-) A czegoź ielźcze? (-) Poświęcenia: (*marg*) Poświęcenie *Quincunxá*. (-) *OrzQuin* Mv; *GórnRozm* D2.

»wiele, wiela (nie) dostawa; wiele, wiela, siła [czego] (nie) dostawa« [szyk zmienny] (9 : 3; 6 : 2 : 1): *GlabGad* H4; wiele fłow niemogł wjczyłcz/ y wiele ych niedośtawáło a to fię złem przepifowaniem działo. *RejKupSekl* a6; *Diar* 19; Idźcie idźcie w cudze kráye/ Bo nam wiela niedośtáye *BielKom* A; *Prot* Dv; do fkończenia woyny/ y zupełnego zwycięstwá/ wiele ielźcze nie dośtawáło *GórnDworz* Aa6v, V7v; *WujJudConf* 113; *CzechRozm* 212; a nád to by y ono vważáł/ że mu więcey do dośkonáłości żywotá niedośtawá niź dośtawá [*plura sibi ad vitae perfectionem deesse quam adesse*]. *ModrzBaz* 68v, 12, 91v; *KochPieś* 37; *GostGospSieb* +3v; *GórnTroas* 22; *WujNT przedm* 12; *JanNKar* Cv; Widzą iże im siła ptakow niedośtáie *KmitaSpit* B2v.

»[komu] wieku, życia, żywota (nie) dostawa« [szyk zmienny] (1 : 1 : 1): Si vita suppetet, Będęli žiw/ będzieli mi dośtawáło żywotá. *Mącz* 296b; O to proźę páná fwego Abych miefłzkáł w domu iegó: Dáiąc mu cześć/ poki wieku Dośtawáć będzie cźłowiek. *KochPs* 37; *ActReg* 29.

»wsz(ystki)ego (nie) dostawa« [szyk zmienny] (9): *OpecŻyw* 19; *RejWiz* 92; wfłyfłkiego nam nie dośtáie/ y wythraceniłmy mieczem y głodem [*indigemus omnibus*]. *Leop Ier* 44/18; woźny woáł iáwnnie áby dáley nic nie nielłi/ iuż wfłzytkiego dośtawá. *BielKron* 35v; *Paprpán* Mv, O; *KochMRot* B2; *PudłFr* 22, 57.

Szereg: »(niechaj) nie zbywa ani (a niechaj też) nie dostawa« [szyk 4 : 1] (5): Neque defiat, neque supersit, Niechay niezbywa á niechay też nie dośtáye. *Mącz* 80b; *Teres oratio*, Dobrze polerowána rzecz gdzie zwłáłzczá nic nie zbywa/ áni też nie dośtawá. *Mącz* 449d, 127d, 128b; *Oczko* 12v.

W przen [czego] (18) :

Frazy: »siły, mocy (nie) dostawa« = *vires suppetunt (a. deficient)* *Mącz* [szyk zmienny] (6 : 2): *OpecŻyw* 154; *Mącz* 296b, 499c; wfłzyłtki narody Rżimowi słuźyły Poki mu dośtawáło y mocy y siely *MączKoch* 20 [*idem*] *KochFr* 82; Niech twoy głos cześć oddawa/ Bogu wiecznemu/ pokić sił dośtawá. *GrabowSet* X2, N2.

»[komu] (nie) dostawa słow, mowy« [szyk zmienny] (7 : 3): á coźci się dzieie/ Iź ci mowy niedośtáie. *BierEz* B4v; *RejJóz* E2v, Iv; *RejKup* 15v, m7v; Haeret vox faucibus, Vítáye mu głos/ niedośtáie

mu słów. *Mqcz* 152a, 235d; *Nád tho/ zá tákowym ćwiczeniem będzie mu hnet łłow doftawáło/ y gruntowniey może mowić. GórnDworz* G6, X2; *PudłFr* 33.

*** *Bez wystarczającego kontekstu (1)* : *Querito, Częfto á gęfto pytam/ dowiáduję łie/ nábywam/ doftawam. Mqcz* 336a.

Synonimy: 1. α. nabywać, otrzymywać, pobierać; β. dobywać; γ. αα. chwytać, łapać, ujmować; ββ. jednać, pozyskiwać; 2. dostępować, doznawać, osiągać, posiadać; 4. dochodzić, dosięgać, dotykać; 5. dostaczać.

Formacje pochodne cf STACĆ.

Cf DOSTAWANIE, DOSTAWANY

TK